

Participatieplan

Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

Blijf op de hoogte en denk mee

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding – Doelen en kader van participatie	4
1.1	<i>Over het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland</i>	4
	Waarom dit project?	4
	Wat willen we doen en waar?	4
1.2	<i>Samenhang Projectprocedure, MER-procedure en participatie</i>	5
	Waarom werken we op deze manier?	5
1.3	<i>Doelen van omgevingsgerichte participatie</i>	7
1.4	<i>Uitgangspunten van communicatie</i>	7
	Wat komt later aan bod?	8
2.	Participatieaanpak	9
	<i>Evaluatie Participatieplan (2023)</i>	9
	<i>Lokale bewoners en bedrijven (algemeen)</i>	10
	Informerende: vier manieren om op de hoogte te blijven	10
	Meedenken: drie manieren om betrokken te blijven	11
	<i>Grondeigenaren en grondgebruikers</i>	12
	<i>Lokale belangengroepen</i>	12
	<i>Professionele en maatschappelijke organisaties</i>	13
	Drie soorten professionele en maatschappelijke organisaties met belangen	13
	<i>Bestuurs- en overheidsorganen</i>	13
	Ambtelijk – eerste contactpersonen overheden en bevoegde gezagen	14
	Bestuurlijk – gemeenten en provincie (door het ministerie van EZK)	14
	Landelijk – Tweede Kamer (door het ministerie van EZK)	15
	Bijlage A. Participatiekalender - Wat gebeurt wanneer?	16

VOORWOORD

Voor u ligt het Participatieplan voor het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Met dit plan vertellen we u hoe en wanneer u op de hoogte blijft en met ons mee kunt denken.

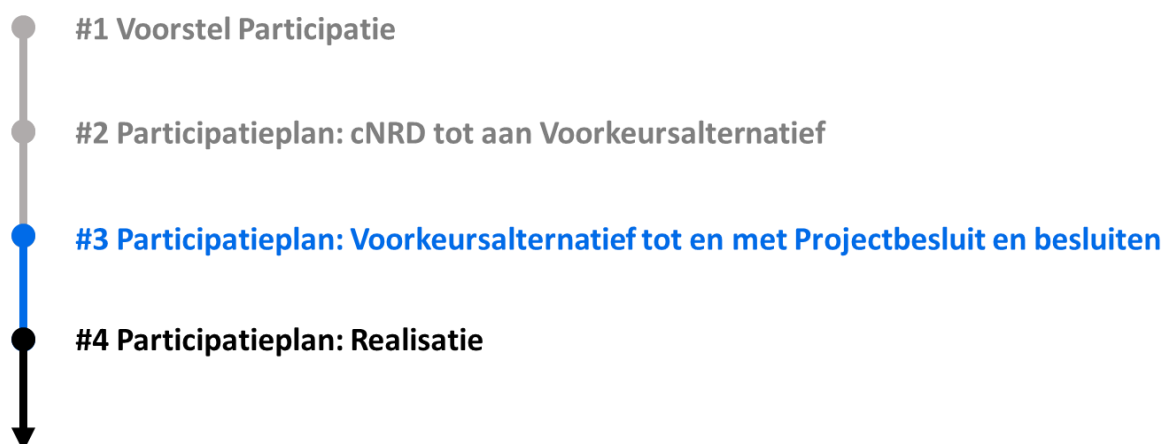
Met 'u' bedoelen we de omgeving van het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland: lokale burgers en bedrijven, (lokale) belangengroepen, professionele en maatschappelijke organisaties en bestuurs- en overheidsorganen. 'We' staat voor het projectteam Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Dit is een samenwerking tussen Hynetwork Services (Hynetwork) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat). Hynetwork is een 100% dochterbedrijf van NV Nederlandse Gasunie.

De ontwikkeling van Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland heeft een lange aanloop voordat daadwerkelijk met de aanleg kan worden gestart. De ontwikkeling van het project bereiden we voor aan de hand van de Projectprocedure. Deze ruimtelijke procedure bestaat uit verschillende fasen (zie figuur 2), waar we drie jaar geleden mee zijn gestart. We hebben in 2023 aangekondigd dat dit project werd gestart en hebben toen de eerste zorgen, wensen en ideeën uit de omgeving opgehaald. Daarna zijn we met omgevingspartijen in gesprek gegaan om te bespreken welke routes voor de leiding mogelijk zijn. Uit deze omgevingsdialoog is één realistisch globaal tracé naar voren gekomen voor het tracé door Zuid-Beveland. Dit tracé is de afgelopen periode beschouwd op de verwachte milieu-impact die het met zich meebrengt (MER fase 1 en Integrale Effectenanalyse). Dit heeft geleid tot een voorkeursroute (Voorkeursalternatief) voor het te realiseren netwerk in Zuidwest-Nederland.

Dit Participatieplan gaat over de periode van het Voorkeursalternatief tot aan het Projectbesluit en overige besluiten, ook wel de Planuitwerkingsfase genoemd. In deze fase werken we het technisch ontwerp van de voorkeursroute uit en onderzoeken we de impact van deze route op de omgeving en het milieu. Deze fase eindigt wanneer het Projectbesluit en de overige besluiten (denk hierbij aan vergunningen) zijn vastgesteld (zie afbeelding hieronder).

In 2023 hebben we ook een Participatieplan voor het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland gepubliceerd. De adviezen en reacties die wij van de omgeving op dit plan hebben ontvangen, maar ook onze eigen ideeën en ervaringen, zijn in dit nieuwe Participatieplan verwerkt.

We horen graag of we u naar wens betrekken bij dit project. Suggesties en verbeteringen? Laat het ons weten!

FIGUUR 1 | FASEN RUIMTELIJKE PROCEDURE

1. INLEIDING – DOELEN EN KADER VAN PARTICIPATIE

In dit hoofdstuk leest u eerst kort iets over het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Waarom willen we dit project doen en wat en waar willen we dit project doen? Dan kunt u lezen hoe uw betrokkenheid samenhangt met de rest van het project. Tot slot vertellen we u waarom we participatie zo belangrijk vinden en waarover u in deze fase wel/niet kan participeren.

1.1 Over het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

Waarom dit project?

In Nederland gebruiken we nu nog veel fossiele energie, zoals aardgas en kolen. Bij de verbranding van fossiele brandstoffen komt veel CO₂ vrij. Dat is slecht voor het klimaat. Veel van de fossiele brandstoffen worden door de industrie verbrand/gebruikt. Dit kunnen we vaak niet verduurzamen door elektrificatie. Daarom biedt (CO₂-vrije) waterstof de oplossing voor de verduurzaming van de industrie. Hiervoor is er een waterstofnetwerk nodig. Met dit netwerk aan leidingen kan waterstof van A naar B worden gebracht. Hynetwork heeft van het kabinet de opdracht gekregen om dit mogelijk te maken. Hynetwork houdt zich ook bezig met het commerciële stuk van het netwerk, namelijk het vinden en binden van geïnteresseerde partijen die aangesloten willen worden. Dit commerciële deel valt niet binnen dit Participatieplan.

Wat willen we doen en waar?

Deze vraag gaat over hoe het waterstofnetwerk er uit ziet en waar het komt te liggen (tracé). Het waterstofnetwerk in de regio Zuidwest-Nederland is een netwerk van buisleidingen voor het transport van waterstof van de Belgische grens bij Zelzate en Antwerpen tot aan Moerdijk, en van Woensdrecht tot aan Vlissingen. Dit netwerk is onderdeel van het landelijke waterstofnetwerk.

In de provincie Zeeland en Noord-Brabant is de industrie in de havengebieden van Terneuzen, Vlissingen-Oost en Moerdijk belangrijk voor het maken en gebruiken van waterstof. In figuur 1 ziet u het waterstofnetwerk in Zuidwest-Nederland.

FIGUUR 1 | SCHEMATISCHE WEERGAVE WATERSTOFNETWERK ZUIDWEST-NEDERLAND

1.2 Samenhang Projectprocedure, MER-procedure en participatie

We willen een goed doordacht besluit over de route, de ligging, de aanlegmethodes en de milieu- en omgevingseffecten van dit project kunnen nemen, voordat de aanleg van het netwerk start. Hiervoor zullen de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting een formeel besluit nemen, dat het Projectbesluit (voorheen het Inpassingsplan) wordt genoemd.

Daarom lopen er drie dingen tegelijk in aanloop naar dit Projectbesluit: de Projectprocedure en als onderdeel daarvan de Milieueffectrapportage procedure (MER fase 2) en het participatieproces. Op die manier krijgen we een duidelijk beeld van de impact van ons project op zowel het milieu als de omgeving. De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei heeft in deze fase van het project het Voorkeursalternatief gekozen door deze effecten en gevolgen mee te nemen in de afweging. In figuur 3 op de volgende pagina ziet u hoe de Projectprocedure, de MER-procedure en het participatieproces met elkaar samenhangen in de tijd.

Met de keuze van het Voorkeursalternatief is de Verkenningsfase afgesloten en start de Planvormingsfase. In deze fase werken we het Voorkeursalternatief in detail uit. De Planvormingsfase duurt tot en met 2028. Daarna start de voorbereiding van de werkzaamheden en gaat waarschijnlijk de schop in de grond in de eerste helft van 2029.

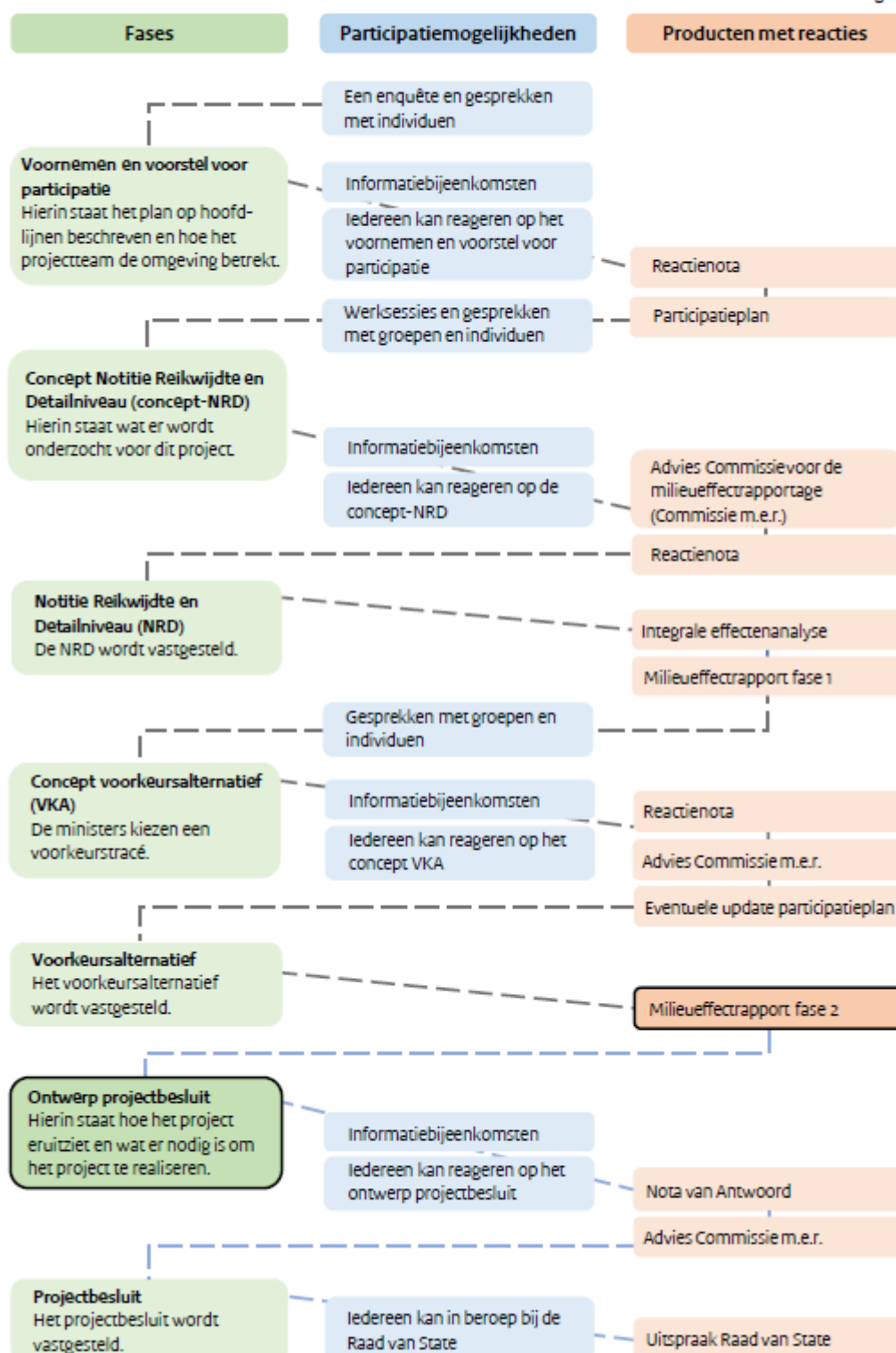
Vanaf het begin en bij elke stap van de Projectprocedure is informatie gedeeld met de omgeving en belanghebbenden en krijgt iedereen de mogelijkheid om een reactie in te dienen.

Waarom werken we op deze manier?

Dit project volgt de Projectprocedure. Een ruimtelijk besluit zal uiteindelijk door de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei (KGG) worden genomen, samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). In een Projectbesluit staat hoe het waterstofnetwerk in Zuidwest-Nederland eruitziet, en welke maatregelen en voorzieningen voor de omgeving worden genomen om het project te realiseren. Naast dit Projectbesluit zijn er vergunningen nodig voor de werkzaamheden. Deze vergunningen worden verleend door onder andere regionale overheden. Het ministerie van EZK coördineert deze procedure.

Participatie in de projectprocedure

--- Verkenning
--- Planuitwerking

FIGUUR 3 | SAMENHANG TUSSEN PROJECTPROCEDURE, M.E.R.-PROCEDURE EN PARTICIPATIEPROCES

1.3 Doelen van omgevingsgerichte participatie

Het waterstofnetwerk is niet tijdelijk. Wanneer de buisleidingen van Hynetwork er eenmaal liggen, is dat voor lange tijd. We weten dat onze activiteiten effect hebben op anderen. We beseffen namelijk goed dat we te gast zijn op en in andermans grond. Daarom vinden we de omgeving erg belangrijk en streven we naar een prettige relatie met u en de andere mensen in de omgeving waar we het waterstofnetwerk willen aanleggen.

Misschien heeft u (tijdelijk) overlast van ons werk, heeft u vragen of zorgen over natuur, landschap of veiligheid of zijn er andere gevolgen. Daarom proberen we zo open en transparant mogelijk te zijn. Ten eerste door duidelijk te zijn over wat we doen en hoe dat anderen kan raken. Ten tweede door de omgeving en belanghebbenden op tijd en bij elke stap opnieuw te betrekken bij onze plannen, keuzes en activiteiten en waar het kan te laten meedenken. Onze doelen hierbij zijn:

- We horen graag hoe u op de hoogte wilt blijven. Zo kunnen we u goed informeren.
- We willen weten welke vragen en zorgen u heeft, maar ook welke kansen u ziet. Zo kunnen we daar zoveel mogelijk rekening mee houden.
- We willen laten zien hoe we met uw belangen, aandachtspunten, kansen en zorgen zijn omgegaan. Zo is helder waarom we bepaalde keuzes hebben gemaakt.
- Wij willen de gevolgen van ons project duidelijk laten zien en samen met u alternatieven en andere mogelijkheden goed afwegen. Zo doen we het juiste, zowel voor de korte als voor de lange termijn.
- We willen met u in gesprek blijven en samenwerken. Zo bouwen we een lange en prettige relatie met u op die ook van waarde is tijdens de uitvoering en later, als het netwerk in gebruik is.

1.4 Uitgangspunten van communicatie

U kunt pas met ons meedenken en participeren als wij u goed informeren over het project, de stappen die we nemen en de afwegingen die we maken. Voor dit traject hebben we een herkenbare structuur met duidelijke uitgangspunten voor onze communicatie bedacht.

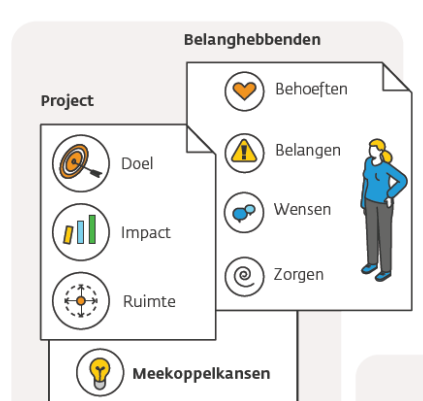
- Onze communicatie is duidelijk en begrijpelijk voor elke doelgroep.
- We communiceren op verschillende manieren. Zo kan iedereen onze informatie op een passende manier tot zich nemen. Wie dat wil, kan met ons in gesprek gaan.
- Daar waar het kan, maken we informatie visueel.
- We communiceren op tijd en proactief. We wachten niet tot er vragen komen, maar proberen deze alvast te beantwoorden.
- We zijn goed bereikbaar en reageren snel op vragen, verzoeken en klachten.
- We gaan zorgvuldig om met persoonsgegevens, zoals namen en adressen. Dit betekent dat we ons houden aan de zogenoemde AVG-regels, als we persoonsgegevens bewaren.

Kader van participatie: hier gaat het wel/niet over

We zijn graag helder over de manier waarop u op de hoogte kunt blijven en mee kunt denken. De volgende onderwerpen zijn onderdeel van de participatie in deze fase.

Input op het ontwerp projectbesluit en overige ontwerp besluiten en mogelijkheid van zienswijze

Wanneer het Voorkeursalternatief vaststaat, worden het ontwerp Projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten met fase 2 van het MER uitgewerkt. Deze legt het ministerie van EZK ter inzage. Zijn we hierin volledig geweest? Heeft u er vragen over? Iedereen kan zienswijzen indienen op deze ontwerpbesluiten.

Input op Projectbesluit en besluiten en mogelijkheid van beroep

Vervolgens werken we aan de definitieve besluiten voor het project. In het geval dat u een reactie heeft ingediend op het ontwerpbesluit of als u dat niet heeft gedaan maar een belanghebbende bent bij het project, dan is het mogelijk om een beroep in te dienen voordat het Projectbesluit en de overige besluiten onherroepelijk worden. Hierna staat de ruimtelijke inpassing en het verlenen van de hoofdvergunningen van het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland vast en start de voorbereiding van de aanlegwerkzaamheden.

Input op het beperken van de impact van aanlegwerkzaamheden

We willen u goed informeren over de gevolgen van ons project op de directe leef- en werkomgeving. Het gaat dan vooral om de impact tijdens de aanlegwerkzaamheden van het netwerk. Hoe verder het project zich ontwikkelt en hoe dichterbij de aanleg komt, hoe duidelijker die impact wordt. Daarom is er contact met omwonenden en bedrijven die te maken krijgen met de werkzaamheden. De aannemer die het werk uit gaat voeren is dan ook aangesloten bij deze gesprekken. We gaan in gesprek over onderwerpen zoals de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, herstel van lokaal groen en mogelijke uitvoeringskansen (het combineren van de werkzaamheden met andere werkzaamheden).

Wat komt later aan bod?

Participatie tijdens de aanlegwerkzaamheden

We beschrijven in dit Participatieplan niet hoe u geïnformeerd en betrokken wordt vlak voor en tijdens de daadwerkelijke aanlegwerkzaamheden van het waterstofnetwerk. Hiervoor zal een nieuw Participatieplan komen in samenwerking met de aangesloten aannemer. Onderwerpen die we daarin behandelen, zijn bijvoorbeeld de planning (start en duur werkzaamheden), de verwachte overlast en hoe u ons kunt bereiken.

2. PARTICIPATIEAANPAK

In dit hoofdstuk leest u over hoe de verschillende groepen in onze omgeving kunnen meedenken en op te hoogte kunnen blijven. De groepen die aan bod komen zijn:

- Lokale bewoners en bedrijven
- Grondeigenaren en grondgebruikers
- Lokale belangengroepen
- Professionele en maatschappelijke organisaties
- Bestuurs- en overheidsorganen

In de volgende paragraaf leest u hoe we het vorige Participatieplan uit 2023 geactualiseerd hebben.

Evaluatie Participatieplan (2023)

In november 2023 hebben we het Participatieplan gepubliceerd over de fase tot aan keuze van het Voorkeursalternatief. Het afgelopen jaar hebben we geleerd van de contacten met de omgeving zoals tijdens de gesprekken op inloopbijeenkomsten in de omgeving, periodieke gesprekken met belanghebbenden en keukentafelgesprekken bij de grondeigenaren.

Hieronder staan de belangrijkste aandachtspunten die we gebruiken om het Participatieplan van 2023 te actualiseren.

Voortzetten periodieke overleggen, tijdig betrekken bevoegd gezag bij vergunningentraject

- Met alle bevoegde gezagen heeft inmiddels vooroverleg plaatsgevonden over de uitgangspunten voor de tracering van het voorkeursalternatief.
- Door opgelopen vertraging in het project zal er in de loop van 2026 opnieuw een startoverleg voor het vergunningenspoor worden georganiseerd door RVO.
- Wanneer de eerste detailontwerptekening gereed zijn zullen deze in de loop van 2026 ter verificatie van de uitgangspunten worden aangeboden bij de bevoegde gezagen.

Nauwe afstemming met North Sea Port en overige private partijen

- Door middel van periodieke overleggen op verschillende niveaus wordt geprobeerd om een zo goed mogelijk en breed gedragen tracé te ontwikkelen waarbij belangen en wensen goed worden afgewogen.

Goed contact met grondeigenaren inzake onderzoeken en tracering

- Onze grondzakenmedewerkers onderhouden persoonlijk contact met de grondeigenaren langs het beoogde tracé. Ten behoeve van de uitgevoerde grondonderzoeken is dit contact goed verlopen.
- Op basis van de gelegde contacten zal in de loop van 2026 naar buiten worden getreden om het gesprek aan te gaan over de nader te sluiten zakelijk recht overeenkomsten.

In de volgende paragrafen staat hoe wij elke doelgroep willen betrekken bij het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland.

Lokale bewoners en bedrijven (algemeen)

Wie zijn dit? Iedereen die dicht bij de route (de leiding) woont, verblijft of werkt in de gemeenten Vlissingen, Borsele, Kapelle, Reimerswaal, Woensdrecht, Terneuzen, Hulst, Bergen op Zoom, Roosendaal, Halderberge of Moerdijk of op locaties op Belgisch grondgebied en daarom vragen, ideeën of zorgen heeft.

Bewoners en bedrijven kennen hun omgeving als geen ander. We bieden u verschillende manieren om betrokken te raken bij het proces. Tijdens het hele project kunt u instappen in het participatieproces om zo mee te denken en op de hoogte te blijven.

In deze fase werken we het technisch ontwerp van de vastgestelde voorkeursroute uit en onderzoeken we in nog meer detail de impact van deze voorkeursroute op de omgeving en het milieu. De impact zal naar verwachting medio 2026 / begin 2027 duidelijk zijn. We merken dat nu het project concreter wordt, belanghebbenden ook meer *geïnformeerd* willen worden over de impact op de omgeving. Daarnaast is er een groep die al goed betrokken is en wil blijven *meedenken*. We bieden daarom een mix van deze twee vormen aan, een deel online en een deel offline.

Informerende: vier manieren om op de hoogte te blijven

1. Inloopbijeenkomsten

Het ministerie van EZK organiseert in samenwerking met Hynetwork inloopbijeenkomsten bij de terinzageleggingen. We nodigen de omwonenden en bedrijven in en rondom het projectgebied uit om ze te informeren en te praten over de gepubliceerde documenten.

Het concept Voorkeursalternatief heeft ter inzage gelegen van 7 november tot 18 december 2025. In deze periode zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd; op 26 november in Ossendrecht en op 27 november in Kapelle. Tijdens deze bijeenkomsten konden omwonenden, grondeigenaren, ondernemers en andere geïnteresseerden vragen stellen, aandachtspunten inbrengen en in gesprek gaan met vertegenwoordigers van het projectteam.

In totaal namen ongeveer 120 belangstellenden deel aan de bijeenkomsten. De gesprekken tijdens deze avonden hebben waardevolle inzichten opgeleverd in de vragen, zorgen en aandachtspunten die leven in de omgeving van het project.

In september 2026 zullen opnieuw inloopavonden georganiseerd worden. Dit vindt plaats voorafgaand aan de start van de gesprekken met grondeigenaren en gebruikers die te maken krijgen met de aanleg van de waterstofleiding op hun eigendommen.

2. Website Hynetwork, ProjectAtlas, en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

Het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland heeft een eigen pagina op de website van Hynetwork. Op <https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland> vindt u veel informatie over Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Via deze website kunt u ook contact opnemen met Hynetwork.

HyNetwork heeft ook een online omgevingskaart waarop u het voorkeursracé kunt bekijken en informeel uw vragen rondom het ontwerp kunt achterlaten: <https://hyn.projectatlas.app/zuidwest/omgevingskaart>.

Ook het Rijk heeft een website voor Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland opgericht waar de belangrijkste informatie staat over de Projectprocedure: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/waterstofnetwerk-zwn>.

3. Digitale nieuwsbrief Hynetwork

Via de projectsite <https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland> kunt u zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van Hynetwork. Deze is voor iedereen in de omgeving van Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Met de publicatie van dit participatieplan zijn er inmiddels acht nieuwsbrieven verstuurd. Deze kunt u [hier](#) teruglezen op de website van Hynetwork. Bij elke mijlpaal in het project zullen we een digitale nieuwsbrief sturen.

4. Informatie via sociale media (LinkedIn, Instagram en Facebook)

Waterstof blijft een nieuw onderwerp voor veel lokale bewoners en bedrijven. Zij willen hier dan ook nog meer over weten. Informatie over het waterstofnetwerk en het belang van waterstof voor het terugdringen van onze CO₂-uitstoot in de industrie brengt Hynetwork onder de aandacht met campagnes via sociale media.

Meedenken: drie manieren om betrokken te blijven

1. Eén-op-één contact

Belanghebbenden die graag mee willen denken over bepaalde onderwerpen kunnen dit kenbaar maken door een mail te sturen naar info@hynetwork.nl. Meedenken kan in een een-op-een gesprek of in een sessie met meerdere vertegenwoordigers van belanghebbenden tegelijk.

2. Digitale omgevingskaart

De hele route van het waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland is te bekijken op de omgevingskaart. Hier kunt u informatie lezen én geven. Er wordt aangegeven voor welk deel van de waterstofleiding een bestaande aardgasleiding wordt hergebruikt als waterstofleiding en voor welk deel een nieuwe waterstofleiding wordt aangelegd. Ook staat waar de afsluiterlocaties zijn gepland. Ook kunt u op de kaart aangeven over welk onderdeel u een vraag heeft, of een zorg of een belang kenbaar wil maken. De omgevingskaart is te raadplegen via: <https://hyn.projectatlas.app/zuidwest/omgevingskaart>.

3. Schriftelijk reageren op de plannen

Tijdens het project zijn er nog twee momenten waarop u officieel kunt reageren op de plannen. Via publicaties van advertenties in de Staatscourant en huis aan huisbladen kunt u lezen wanneer deze documenten ter inzage gaan. Op deze formele momenten kan iedereen meedenken en een reactie/zienswijze indienen op de gepubliceerde documenten op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/waterstofnetwerk-zwn> via de website van Bureau Energieprojecten. Tijdens de fysieke inloopbijeenkomsten zijn er ook notulisten aanwezig die u kunnen helpen om een reactie/zienswijze op te stellen.

Grondeigenaren en grondgebruikers

Wie zijn dit? Tot deze groep behoren alle grondeigenaren en -gebruikers in de buurt van het waterstofnetwerk. Zij krijgen te maken met onderzoeken in de voorbereiding op de aanleg of ombouw van de waterstofleiding en met de werkzaamheden om de waterstofleiding te realiseren.

Voor de bouw van het waterstofnetwerk komen we met name in de provincie Zeeland door agrarisch gebied. Grondeigenaren of grondgebruikers krijgen in de voorbereidingen op de aanleg of ombouw van een leiding regelmatig met de diverse onderzoeken op hun percelen te maken.

Omdat Hynetwork te gast is op en in andermans grond en wij beseffen hoe belangrijk het is dat grondeigenaren en -gebruikers zo min mogelijk hinder hebben van onze werkzaamheden en de bedrijfsvoering door kan gaan, betrekken wij alle grondeigenaren graag bij de ontwikkelingen van ons project. Bovendien vinden we het fijn als ze met ons meedenken, tenslotte kennen zij hun percelen als geen ander.

Grondeigenaar/-gebruiker én bewoner

Hynetwork heeft de percelen in beeld gebracht die het Voorkeursalternatief kruist. Voor deze percelen is het nodig om grondonderzoeken uit te voeren zodat we zeker weten dat het ontwerp technisch uitvoerbaar is.

Het team Grondzaken van Hynetwork heeft een-op-een contact met alle grondeigenaren en -gebruikers om toestemming te krijgen om de percelen te betreden. Dat gebeurt via zogenaamde keukentafelgesprekken. Uiteindelijk wil Hynetwork in goed overleg gezamenlijke afspraken met betrekking tot het gebruik van de gronden maken, en dit vastleggen in een zakelijk recht-overeenkomst.

Grondeigenaren zijn ook bewoners van het plangebied. Natuurlijk kunnen alle grondeigenaren en -gebruikers daarom ook gewoon meedoen aan de overige manieren van participatie, zoals is beschreven onder 'Lokale bewoners en bedrijven'.

Lokale belangengroepen

Wie zijn dit? Dit zijn belangengroepen die zich bezighouden met de leefbaarheid en bereikbaarheid in het projectgebied van waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Met deze groepen wordt het gesprek aangegaan om te zorgen dat de belangen die zij dienen juist worden afgewogen in de projectuitvoering.

Belangengroepen bestaan uit bewoners en/of bedrijven rondom de route en praten namens een deel van de bewoners (zie paragraaf 2.2). We hebben verschillende belangengroepen in beeld:

Borselse Voorwaarden Groep, Diaconie Protestantse gemeente Kapelle-Biezelinge-Eversdijk, en de Stichting Stoomtrein Borsele.

Wanneer het tracé vast staat, betreft Hynetwork ook (indien relevant) de Fietzersbond en de Voetgangersbond.

Hynetwork heeft rondom de mijlpalen van het project contact met deze groepen. Ze hebben meegedacht met de totstandkoming van het Voorkeursalternatief. In deze fase willen de belangengroepen concrete informatie ontvangen over de impact van het project op de leefbaarheid van de omgeving en willen zij hier vragen over kunnen stellen.

Professionele en maatschappelijke organisaties

Wie zijn dit? Dit zijn maatschappelijke organisaties die zich inhoudelijk betrokken voelen, los van de locatie. Voorbeelden zijn vertegenwoordigers van kabelexploitanten en grondeigenaren, maar ook organisaties die zich sterk maken voor natuur en milieu.

In de studies die Hynetwork uitvoert voor de vergunningen en het milieueffectrapport besteden we aandacht aan milieu, natuur en andere belangrijke maatschappelijke waarden. Hynetwork houdt de maatschappelijke organisaties die bekend zijn bij ons rechtstreeks op de hoogte over het project en de besluitvormingsprocedure. Bovendien overleggen wij met een deel van deze organisaties over de uitvoeringsmethode en benodigde vergunningen. Als organisaties dat wensen, gaan we individueel in gesprek.

Drie soorten professionele en maatschappelijke organisaties met belangen

1. Natuur- en milieuorganisaties

De werkzaamheden voor het waterstofnetwerk kunnen tijdelijk gevolgen hebben voor de omliggende natuur en het milieu. Hynetwork overlegt met natuur- en milieuorganisaties als direct belanghebbende partijen en houdt ze op de hoogte. Deze partijen zijn onder andere Staatsbosbeheer, de Zeeuwse Milieufederatie en stichting Natuurmonumenten. Indien meer natuur- en milieuorganisaties met Hynetwork in gesprek willen, dan horen we dat graag.

2. (Private) grondeigenaren

Hynetwork heeft in beeld gebracht welke percelen het Voorkeursalternatief kruist. Voor deze percelen is het nodig om grondonderzoeken uit te voeren zodat we zeker weten dat het ontwerp technisch maakbaar is. Het Grondzaken team van Hynetwork heeft een-op-een contact met de grondeigenaren - en pachters voor toestemming om hun percelen te betreden. Dat gebeurt via keukentafelgesprekken. Uiteindelijk wil Hynetwork in goed overleg gezamenlijke afspraken met betrekking tot het gebruik van de gronden maken, en dit vastleggen in een zakelijk recht-overeenkomst. De meeste grondeigenaren zijn ook bewoners van het plangebied. Natuurlijk mogen zij daarom ook meedoen aan de overige manieren van participatie.

3. Eigenaren van kabels en leidingen

Er zitten al kabels en leidingen in de grond. Deze zijn van bijvoorbeeld TenneT, Evides, regionale netbeheerders (Stedin) en andere private eigenaren. De eigenaren weten zelf het meest over hun eigen ondergrondse infrastructuur en eventuele raakvlakken met ons project. Daarom blijft HyNetwork ze betrekken bij de uitwerking van het ontwerp in deze fase.

Bestuurs- en overheidsorganen

Wie zijn dit? Overheden op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Denk daarbij aan de provincie, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en weg-, water- en railbeheerders.

Deze overheidspartijen hebben verschillende rollen. Aan de ene kant zijn ze het bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen. Aan de andere kant hebben ze ook eigen belangen waarmee we in het project rekening willen houden. Het politiek-bestuurlijk proces loopt gelijk aan de officiële participatiemomenten van de Projectprocedure (zie figuur 3). We nemen verschillende bestuurs- en overheidsorganen mee in het participatieproces, laten ons door hen adviseren en betrekken hen bij de voortgang van het project. Dit gebeurt op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

Ambtelijk – eerste contactpersonen overheden en bevoegde gezagen

Contact: een-op-een en in grotere groepen

Hynetwork heeft regelmatig overleg over de voortgang van het project met mensen van overheden en bevoegde gezagen. Dit zijn onder andere de lokale gemeenten, provincie Zeeland, provincie Noord-Brabant, Veiligheidsregio Zeeland, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, waterbeheerders (Rijkswaterstaat, waterschap Brabantse Delta en Scheldestromen), omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, wegbeheerders (RWS, provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen), rail- en stationbeheerders (ProRail) en havenbedrijf North Sea Port.

Het projectteam van Hynetwork bestaat uit verschillende disciplines die regelmatig contact hebben met dezelfde bestuurs- en overheidsorganen over verschillende onderwerpen:

- Algemene voortgang project: Hynetwork vraagt al vroegtijdig naar de belangen en wensen van de belanghebbenden, en houdt hen rondom mijlpalen op de hoogte van de projectvoortgang. Het projectteam zal de ingediende formele reacties (zienswijzen) met de belanghebbenden bespreken. Indien er vragen zijn over specifieke onderwerpen (bijv. externe veiligheid) kan Hynetwork dit verzoek bij het Rijk of de interne afdeling neerleggen.
- Technisch ontwerp: Het technisch team van Hynetwork werkt in de komende fase het Voorkeursalternatief in detail uit en stemt hiervoor af met de belanghebbenden. Het detailontwerp is naar verwachting gereed in de eerste helft van 2027.
- Vergunningentraject: RVO heeft in 2024 een start- en een voortgangsoverleg met alle vergunningverlenende instanties georganiseerd om het vergunningentraject (als een onderdeel van de planuitwerkingsfase) goed te begeleiden. Gezien de opgelopen vertraging en het gat dat sinds dit overleg is gevallen is het de intentie in de loop van 2026 opnieuw een startoverleg te organiseren. Vervolgens zullen de vergunningspecialisten van Hynetwork (voor)overleggen met de bevoegde gezagen om de indieningsvereisten voor de benodigde vergunningen af te stemmen. Hiermee is voldoende tijd om de vergunningaanvragen naar verwachting medio 2027 gereed te krijgen.

Communicatieoverleg

Om advies te vragen over de participatieaanpak en op de hoogte te blijven van lokale gebeurtenissen, organiseren we periodiek een communicatieoverleg met de communicatieadviseurs van de betrokken gemeenten en de provincies.

Ambtelijke werkgroep (door het ministerie van EZK)

Het ministerie van EZK heeft een ambtelijke werkgroep opgericht. In deze werkgroep zitten vertegenwoordigers van de betrokken gemeenten en provincies. Tijdens het overleg met deze werkgroep stemmen we af over de producten en de verschillende processtappen (zoals planning vergunningen en ruimtelijke besluiten). We raadplegen deze werkgroep en maken gebruik van de aanwezige kennis en ervaring. In de werkgroep wordt bovendien het participatieproces besproken voor advies hierover. De werkgroep adviseert en geeft input aan de Bestuurlijke Overleggen over bijvoorbeeld de (concept) besluiten. De ambtelijke werkgroep komt samen bij mijlpalen van het project.

Bestuurlijk – gemeenten en provincie (door het ministerie van EZK)

We betrekken bestuurders bij het besluitvormingsproces van het Projectbesluit. In dit overleg zitten onder andere de bestuurders van dezelfde organisaties als van de ambtelijke werkgroep. In het Bestuurlijk Overleg stemmen we met elkaar af over de verschillende procedurele stappen van de ruimtelijke inpassing van

Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. Via dit platform geven we bestuurders tussentijds een update. Daarnaast informeert EZK bij de mijlpalen (definitief Voorkeursalternatief, ontwerp Projectbesluit en Projectbesluit) op bestuurlijk en ambtelijk niveau de gemeenten over het project.

Landelijk – Tweede Kamer (door het ministerie van EZK)

Het is belangrijk om de leden van de Tweede Kamer te informeren en betrekken bij het project. Via het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) deelt het ministerie van EZK de voortgang van het project (als onderdeel van het landelijke Waterstofnetwerk Nederland) met de Tweede Kamer.

BIJLAGE A. PARTICIPATIEKALENDER: WAT GEBEURT WANNEER?

Tot aan het zogenoemde 'onherroepelijk projectbesluit' zijn er verschillende momenten waarop we de omgeving betrokken hebben of betrekken bij het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland. De volgende tabel is een overzicht van de stappen van de besluitvorming en de manier van participatie die daarbij hoort. De tabel volgt de Projectprocedure, oftewel de aanpak van het project. U ziet in deze tabel op welke momenten de officiële documenten worden gepubliceerd en u ze kunt inzien. Ook leest u wanneer en hoe u kunt meedenken of bijdragen. De planning is een voorlopige planning.

Stap in het proces	Manier van participatie
Keuze Voorkeursalternatief (VKA) (Juni 2026)	Informeren, reacties en advies ophalen De staatssecretaris van KGG kiest het Voorkeursalternatief. Om tot de keuze te komen, raadpleegt het projectteam van Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland bevoegde gezagen en vergunningverleners over de IEA, het MER (fase 1), en het concept-Voorkeursalternatief. We vragen een regio-advies aan de regionale overheden. Ook de reacties op de IEA en het concept-Voorkeursalternatief, en het advies van de commissie mer worden bij de keuze betrokken. Het definitief gekozen Voorkeursalternatief nemen we op in het ontwerp-Projectbesluit (zie volgende stap). Middelen waarmee we u betrekken: • Een-op-een gesprekken of geclusterde gesprekken (in groepjes) met belanghebbenden • Ambtelijke en Bestuurlijke overleggen (door het ministerie van EZK) • Website: https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland • Projectwebsite van RVO • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland • Lokale informatieavonden • De digitale omgevingskaart https://hyn.projectatlas.app/zuidwest/omgevingskaart
Ontwerp-Projectbesluit en overige ontwerp-besluiten (Tweede helft 2027)	Informeren, reacties ophalen Vooraf aan het ter inzage leggen van het ontwerp-Projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten (zie volgende stap) raadpleegt en informeert het projectteam bevoegde gezagen en vergunningverlenende partijen. Middelen waarmee we u betrekken: • Een-op-een gesprekken of geclusterde gesprekken (in groepjes) met belanghebbenden • Ambtelijke en Bestuurlijke overleggen (door het ministerie van EZK) • Vergunningenoverleg (door het ministerie van EZK en RVO) • Inloopavond voor grondeigenaren en gebruikers op het tracé • Inloopavonden t.b.v. de publicatie van de besluiten (door het ministerie van EZK) • Website: https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

**Terinzagelegging ontwerp-
Projectbesluit en overige ontwerp-
besluiten en mogelijkheid van
zienswijze
(Eerste helft 2028)**

Informeren, inspraak

Het ministerie van EZK legt het ontwerp-Projectbesluit en overige ontwerp-besluiten ter inzage. Iedereen die dat wil, kan een reactie indienen.

Middelen waarmee we u betrekken:

- Publicatie in Staatscourant en huis-aan-huisbladen
- Publicatie op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/waterstofnetwerk-zwn>
- Openbare informatiebijeenkomsten
- Website: <https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland>
- Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

**Terinzagelegging definitieve besluiten
en mogelijkheid van beroep
(Tweede helft 2028)**

Informeren, beroep

Het ministerie van EZK legt het Projectbesluit en de overige besluiten ter inzage. Belanghebbenden die het niet eens zijn met het vastgestelde Projectbesluit en de overige besluiten kunnen beroep aantekenen bij de Raad van State.

Middelen waarmee we u betrekken:

- Publicatie in Staatscourant en huis-aan-huisbladen
- Publicatie op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/waterstofnetwerk-zwn>
- Hoger beroep
- Website: <https://www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/zuidwest-nederland>
- Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland

**Onherroepelijk Projectbesluit en
overige besluiten
(Tweede helft 2028)**

Uitspraak Raad van State na behandeling van een eventueel beroep.